

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Λειτουργικός αναλφαβητισμός είναι η αδυναμία κατανόησης απλών γεγονότων τα οποία αναφέρονται στην καθημερινή ζωή (κοινωνική, οικονομική, πολιτική) των ανθρώπων. Αιτίες:

- η πολυπλοκότητα της σύγχρονης ζωής,
- η μεγάλη ταχύτητα με την οποία μεταβάλλονται τα πράγματα γύρω μας,
- ο τεράστιος όγκος των διακινούμενων πληροφοριών,
- η ραγδαία εξέλιξη των επιστημών.
- Η υψηλή εξειδίκευση, που παραμελεί τις γενικές γνώσεις, όπως και παρενέργεια της τεχνολογίας, η οποία εισάγει ταχύτητες και αυτοματισμούς στην καθημερινότητα.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Αναλφαβητισμός είναι η αδυναμία γραφής και ανάγνωσης.

- Οργανικά αναλφάβητοι θεωρούνται αυτοί που δεν διδάχτηκαν ποτέ γραφή και ανάγνωση.
- Λειτουργικά αναλφάβητοι θεωρούνται αυτοί που διδάχτηκαν γραφή και ανάγνωση, αλλά στη συνέχεια δεν τις καλλιέργησαν, με αποτέλεσμα να τις ξεχάσουν.
- Λειτουργικός αναλφαβητισμός είναι η αδυναμία κατανόησης απλών γεγονότων τα οποία αναφέρονται στην καθημερινή ζωή (κοινωνική, οικονομική, πολιτική) των ανθρώπων.

Ο συντάκτης του κειμένου αναφέρει αυτούς τους ορισμούς, επιχειρώντας μια προσέγγιση των ποικίλων όψεων του θέματος του αναλφαβητισμού, με στόχο να μιλήσει για τον λειτουργικό αναλφαβητισμό και να γίνει αυτή η μορφή αναλφαβητισμού πιο κατανοητή.

3° υποερώτημα (μονάδες 15)

- Το α' πληθυντικό πρόσωπο υποβάλλει την ιδέα της συλλογικότητας σε ένα σοβαρό θέμα, δηλαδή την «απόλυτη αδυναμία αξιολόγησης νέων πληροφοριών», το οποίο αναφέρεται στο πεδίο του λειτουργικού αναλφαβητισμού. Υποβάλλεται η ιδέα ότι ο λειτουργικός αναλφαβητισμός αφορά όλους τους ανθρώπους.
- Μετασχηματισμός: Πέρα από τους ορισμούς, λειτουργικός αναλφαβητισμός είναι, πέρα από την αδυναμία κατανόησης όσων συμβαίνουν στον κόσμο, η απόλυτη αδυναμία αξιολόγησης νέων πληροφοριών, η διαφοροποίηση της σκέψης και εντέλει η διαφυγή από τις δεισιδαιμονίες, οι οποίες στη σύγχρονη εποχή επέστρεψαν μέσα από τις οθόνες που όλοι χρησιμοποιούν.
- Ύφος σοβαρό, απρόσωπο, καθώς δεν υποβάλλει την αίσθηση της συμμετοχής στους δέκτες του μηνύματος με τη χρήση του γ' προσώπου.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ο πατέρας της Ευλαλίας και ο Σπύρος θεωρούν τον γάμο ως μία σύμβαση μεταξύ των δύο συζύγων, δηλαδή μία συμφωνία πάνω σε μια οικονομική βάση ή σε μια μονόπλευρη επιθυμία συνύπαρξης και όχι στην αμοιβαία αγάπη. Ο πατέρας: «... Αλλά... η ανάγκη, η κατάσταση... Γι' αυτό μιλώ...». Ο Σπύρος: «Θα 'θελα, λες, Ευλαλία, να προτιμήσω εγώ τη θυγατέρα του Αστέρη... Μου αρέσουν καλύτερα άλλες... Κι όμως... γιατί πρέπει κανείς να ζήσει!...»

Ο μαθητής διατυπώνει τη συμφωνία ή τη διαφωνία του με κατάλληλα επιχειρήματα.

Συμφωνία: ο γάμος είναι μια συνύπαρξη που πρέπει να έχει οικονομική βάση σταθερή και ισχυρή, γεγονός που επηρεάζει και καθορίζει τις επιλογές κάθε εποχής.

Διαφωνία: ο γάμος είναι μια συνύπαρξη ανθρώπων και πρέπει να έχει ως βάση του την αγάπη και την αλληλοεκτίμηση για την ομαλή πορεία της συμβίωσης.